



Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Iławie

Dyr.9011.2.2.2026
Iława, 5 lutego 2026 r.
doreczenie: odbiór osobisty

Pan Dawid Kopaczewski
Burmistrz Miasta Iława

Dotyczy: stan sanitarny miasta Iława za rok 2025

Szanowny Panie Burmistrzu

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Iławie w załączeniu przesyła stan sanitarny miasta Iława za rok 2025.

Z wyrazami szacunku

PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
w Iławie

mgr Maciej Mikołajczyk

BEM
19.02.2026

Biuro Rady Miejskiej

W P Ł Y N Ę Ł O

Data 09.02.2026

Podpis

URZĄD MIASTA IŁAWY	
W P Ł Y N Ę Ł O	
2026 -02- 05	
Rejestr 2064/2026	Zał.
Podpis	MM

BMI

06.02.2026



CHRONIMY ZDROWIE
Z MYŚLĄ O PRZYSZŁOŚCI



Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Iławie
ul. Henryka Sienkiewicza 10 | 14-200 Iława
+48 89 649 04 20
adres e-mail: psse.ilawa@sanepid.gov.pl
adres e-doręczeń: AE:PL-86454-19196-TASFC-17



**STAN HIGIENICZNO-
SANITARNY
MIASTA IŁAWA
ZA ROK 2025**

HIGIENA KOMUNALNA

OCENA JAKOŚCI WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA

Jakość wody przeznaczonej do spożycia powinna odpowiadać wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U., poz. 2294), zgodnie z którym woda jest zdatna do użycia jeżeli jest wolna od mikroorganizmów chorobotwórczych i pasożytów w liczbie stanowiącej potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego oraz wszelkich substancji w stężeniach stanowiących potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego, a także nie wykazuje agresywnych właściwości korozyjnych i spełnia wymagania. Przekroczenie parametrów określonych w rozporządzeniu wymaga każdorazowo dokonania oceny zagrożeń i oszacowania ryzyka wystąpienia potencjalnych zdarzeń niebezpiecznych dla zdrowia konsumentów oraz określenia przydatności wody do spożycia. Ocena jakości wody jest sporządzana osobno dla każdego wodociągu.

Zaopatrzenie w wodę

Ujęcia wody do picia na terenie miasta Iława oparte są na wodach podziemnych. Ujmowana woda jest poddawana procesowi uzdatniania poprzez filtrację, który odbywa się w tzw. stacjach uzdatniania wody. Pozyskiwane wody podziemne bogate w substancje mineralne, zwłaszcza w związki żelaza, manganu, amoniaku, sporadycznie w siarkowodór, wymagają uzdatniania przy zastosowaniu nowoczesnych urządzeń uzdatniających. Chlorowanie, stosuje się jedynie awaryjnie w przypadku wtórnego zanieczyszczenia bakteryjnego i profilaktycznie po wykonaniu robót hydraulicznych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Iławie w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę (ujmowania, dostarczania i uzdatniania wody) na terenie **miasta Iława**, nadzorem obejmował: 1 producenta wody działającego w formie przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego oraz 3 podmioty wykorzystujące wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia.

Woda na terenie miasta Iława dostarczana jest przez:

- **wodociąg zbiorowego zaopatrzenia w wodę w Iławie**, którego administratorem są Iławskie Wodociągi Sp. z o.o., ul. Wodna 2, 14-200 Iława o dobowej produkcji wody mieszczącej się w przedziale $>1000 \leq 10000 \text{ m}^3/\text{d}$. W 2025 roku wodociąg zbiorowego zaopatrzenia w wodę w Iławie zaopatrywał 32 311 osób, dostarczając wodę mieszkańcom miejscowości: Iława, cz. Dziarn, Karaś, Radomek, Szeplerzyzna, Wikielec.
- **ujęcie indywidualne na terenie Zakładu Karnego** przy ul. 1 Maja 14 w Iławie, którego

administratorem jest Zakład Karny, o dobowej produkcji wody $>100 \leq 1000$ m³/d. Ujęcie indywidualne zaopatruje w wodę 1300 osadzonych.

- **ujęcie indywidualne na terenie firmy Xella Sp. z o.o., Zakład w Iławie**, którego administratorem jest Xella Sp. z o.o., Zakład w Iławie, ul. 1 Maja 14, 14-200 Iława, o dobowej produkcji wody ≤ 100 m³/d. Ujęcie indywidualne nie zaopatruje w wodę stałych mieszkańców. Zaopatrywana liczba pracowników: 48.

- **ujęcie indywidualne na terenie firmy Amelo Sp. z o.o. Zakład w Iławie**, którego administratorem jest Amelo Sp. z o.o. Zakład w Iławie, ul. Wojska Polskiego 33, o dobowej produkcji wody ≤ 100 m³/d. Ujęcie indywidualne nie zaopatruje w wodę stałych mieszkańców. Zaopatrywana liczba pracowników: 40.

Wyniki badań jakości wody uzyskiwane były w ramach:

- kontroli wewnętrznej jakości prowadzonej przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne oraz podmioty wykorzystujące wodę z ujęć indywidualnych,
- prowadzonego przez PPIS w Iławie nadzoru nad jakością wody.

W ramach nadzoru nad jakością wody prowadzonego nad ww. podmiotami przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Iławie pobrano 32 próbki wody do badań, w tym 27 próbek zbadano w zakresie spełnienia wymagań parametrów grupy A i 5 próbek w zakresie spełnienia wymagań parametrów grupy B.

W ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez podmioty wykorzystujące wodę z ujęcia indywidualnego i administratora wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w wodę pobrano 30 próbek wody do badań, w tym 27 próbek zbadano w zakresie spełnienia wymagań parametrów grupy A i 3 próbki w zakresie spełnienia wymagań parametrów grupy B.

Próbki zostały pobrane w punktach zgodności. Liczba pobranych próbek wody była zgodna z harmonogramem zatwierdzonym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Iławie.

W 2025 r. PPIS w Iławie wydał:

- 1 decyzję stwierdzającą brak przydatności wody do spożycia z indywidualnego ujęcia wody na terenie Ośrodka Wypoczynkowego Bosman Wielka Żuława - próbka wody pobrana w ramach kontroli wewnętrznej wykazała zanieczyszczenie mikrobiologiczne w zakresie parametru bakterii grupy coli na poziomie alarmowym (≥ 10 jtk) – postępowanie administracyjne zakończono.
- 2 decyzje stwierdzające warunkową przydatność wody do spożycia:
 - z wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w wodę w Iławie - próbka wody pobrana w ramach nadzoru nad jakością wody wykazała nieprawidłowe zmiany parametru ogólna

liczba mikroorganizmów w 22 °C (>300 jtk w 100 ml) – postępowanie administracyjne zakończono;

- z indywidualnego ujęcia wody na terenie Ośrodka Wypoczynkowego Bosman Wielka Żuława - próbka wody pobrana w ramach kontroli wewnętrznej wykazała zanieczyszczenie mikrobiologiczne w zakresie parametru bakterii grupy coli na poziomie ostrzegawczym ($\geq 1 < 10$ jtk) oraz nieprawidłowe zmiany parametrów fizykochemicznych - barwy, mętności, smaku i zapachu – postępowanie administracyjne zakończono.

Pozostałe badania próbek wody, realizowane zgodnie z ustalonym harmonogramem, odpowiadały wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U., poz. 2294) w zakresie zbadanych parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych.

Ciepła woda użytkowa

Poza wymaganiami przyjętymi dla wody przeznaczonej do spożycia, ciepła woda musi ponadto spełniać wymagania w zakresie parametru *Legionella* sp. Zapisy rozporządzenia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, określone w części A załącznika nr 5, obligują do wykonywania badań na obecność *Legionella* sp. w przedsiębiorstwach podmiotu wykonującego działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne, właścicieli lub zarządców budynków zamieszkania zbiorowego oraz budynków użyteczności publicznej, w których w trakcie ich użytkowania wytwarzany jest aerozol wodno-powietrzny.

W 2025 r. badania na obecność *Legionella* sp. zostały wykonane w:

- w ramach kontroli wewnętrznej w 2 budynkach zamieszkania zbiorowego - hotel (Hotel Stary Tartak, ul. Biskupska 5, Grand Hotel Tiffi, ul. J. Dąbrowskiego 9,);
w 1 budynku zamieszkania zbiorowego - pokoje gościnne (Tawerna Kaper, ul. Jana III Sobieskiego 10,); w 1 budynku zakwaterowania na terenie zakładu karnego (Zakład Karny);

W ww. budynkach woda spełniała wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Od 16 grudnia 2025 r. PPIS prowadzi postępowanie administracyjne wszczęte wobec Ławskiego Centrum Sportu, Turystyki i Rekreacji, ul. Niepodległości 11 B, 14-200 Ława, na podstawie sprawozdania z wewnętrznej kontroli jakości ciepłej wody użytkowej pobranej z punktu poboru: natrysku damskiego na pływalni przy ul. Biskupskiej, ze względu na średnie skażenie sieci wodnej bakteriami z rodzaju *Legionella* - postępowanie w toku.

STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

Basen kąpielowy

W 2025 r. przeprowadzono 2 kontrole jakości wody w pływalniach, w których łącznie pobrano 9 próbek wody:

- Iławskie Centrum Sportu, Turystyki i Rekreacji w Iławie jest zarządcą pływalni przy ul. Biskupskiej 2, w której znajdują się 4 niecki basenowe oraz zespół odnowy biologicznej, w tym: 2 sauny suche, sauna parowa, solarium oraz komnata solna;
- GHT Sp. z o.o. s. k., ul. Wyspiańskiego 46/17 w Ciechanowie jest zarządcą pływalni w obiekcie Grand Hotel Tiffi, ul. Dąbrowskiego 9 w Iławie, w której znajdują się 3 niecki basenowe (na dzień 31 grudnia 2025 r. brodzik wyłączony z użytkowania).

Woda spełniała wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz.U. z 2022 r., poz. 1230).

Hotele i inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie

W 2025 r. na terenie miasta Iławy funkcjonowały 3 hotele – Stary Tartak, ul. Biskupska 5, Grand Hotel, ul. J. Dąbrowskiego 9 oraz Port 110 sp. z o.o., ul. Konstytucji 3 Maja 7. Podczas kontroli ww. obiektów nie stwierdzono nieprawidłowości.

Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej

Na dzień 31 grudnia 2025 r. na terenie miasta Iława znajdowało się 5 zakładów kosmetycznych wykonujących zabiegi bez przerywania ciągłości tkanki, 59 zakładów kosmetycznych wykonujących zabiegi z naruszeniem ciągłości tkanek, 17 zakładów odnowy biologicznej, 48 zakładów fryzjerskich oraz fryzjersko-barberskich, 10 podmiotów świadczących mobilne usługi z branży beauty, 7 zakładów tatuażu, 7 obiektów świadczących usługi solaryjne.

Podczas przeprowadzonych 49 kontroli, w 6 obiektach stwierdzono niewłaściwy stan higieniczno-sanitarny. Nałożono 2 mandaty karne na kwotę 200 zł.

Ocena stanu sanitarnego kąpielisk i miejsc wykorzystywanych do kąpieli

W sezonie kąpielowym 2025 na terenie miasta Iława funkcjonowały 2 kąpieliska:

- Kąpielisko Miejskie Iława - Chodkiewicza,
- Kąpielisko Miejskie Iława - Kajki.

W obu przypadkach organizatorem było Iławskie Centrum Sportu, Turystyki i Rekreacji, które przedkładało do wglądu sprawozdania z przeprowadzonych badań jakości wody. Na ich podstawie dokonywano bieżącej oceny jakości wody. Łącznie wydano 8 ocen o przydatności wody do kąpieli.

Bieżące dane dotyczące kąpielisk umieszczane były w serwisie kąpieliskowym na stronie internetowej Głównego Inspektora Sanitarnego.

W sezonie kąpielowym **2025 r.**, woda w kąpieliskach była przydatna do kąpieli.

IMPREZY MASOWE

W 2025 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Iławie wydał 15 pozytywnych opinii na przeprowadzenie imprez masowych na terenie Iławy:

- „Kabaret Skeczów Mężących - jeszcze nigdy nie było tak dobrze - 20 lecie” (organizator: Eskander Krzysztof Grzegocki spółka komandytowa, ul. J. Malczewskiego 3/1, Opole),
- „Mecz o mistrzostwo I ligi Mężczyzn pomiędzy Aqua-Instal Jeziorak Iława – MKS Bodega Grudziądz” (organizator: Iławski Klub Piłki Ręcznej, ul. Nowomiejska 31 E, 14-200 Iława),
- „WINNER MMA” (organizator: Pomorskie Stowarzyszenie Rozwoju Sztuk Walki Furia Bytów, ul. Lęborska 17 C, 77-100 Bytów 2. MAZUR-EVENT Obsługa i Prowadzenie Imprez Krzysztof Badaszewski, ul. Wł. Jagiełły 1C/4, 14-200 Iława),
- „Broken Ball” (organizator: Iławskie Centrum Kultury),
- „Dni Iławy” (organizator: Iławskie Centrum Kultury),
- „Szanty nad Jeziorakiem” (organizator: Iławskie Centrum Kultury),
- „Soundlake Festival”(organizator: Iławskie Centrum Kultury);
- "54 Międzynarodowy Festiwal Jazzu Tradycyjnego Old Jazz Meeting Złota Tarka" (organizator: Iławskie Centrum Kultury),
- „Kabaret Nowaki - Mieliśmy do tego nie wracać” (organizator: Eskander Krzysztof Grzegocki spółka komandytowa, ul. Malczewskiego 3/1, Opole),
- „Szanty nad Jeziorakiem” (organizator: Iławskie Centrum Kultury);
- „Rock Nad Jeziorakiem” (organizator: Iławskie Centrum Kultury);
- „Rozgrywki I Ligi 2025/2026 oraz Pucharu Polski Piłki Ręcznej” (organizator: Iławski Klub Piłki Ręcznej, ul. Nowomiejska 31 E, 14-200 Iława);
- „Towarzyski mecz piłki siatkowej AZS Indykpol Olsztyn vs Projekt Warszawa” (organizator: Iławski Klub Piłki Ręcznej, ul. Nowomiejska 31 E, 14-200 Iława);
- „Koncert urodzinowy Iława Gospel Singers” (organizator: Stowarzyszenie Gospel nad Jeziorakiem, ul. Słowackiego 20, 14-200 Iława, ul. Słowackiego 20);
- „Koncert Noworoczny 2026 r. - Abba Symfonicznie” (organizator: Iławskie Centrum Kultury).

INTERWENCJE

W **2025 r.**, do Sekcji Higieny Komunalnej wpłynęło **19 wniosków** z prośbą o interwencję od mieszkańców miasta Iława, dotyczących:

- uciążliwości zapachowych z zakładu wytwarzającego skrobię ziemniaczaną,

- uciążliwości zapachowych na klatce schodowej w bloku mieszkalnym,
- przeprowadzenia dezynsekcji pluskiew na koszt lokatora,
- występowania karaluchów, pluskiew w bloku mieszkalnym,
- niewłaściwej jakości wody w bloku mieszkalnym,
- hałasu komunalnego z turbowentu garażowego,
- niewłaściwego stanu sanitarnego oraz niewłaściwej jakości wody w ośrodku wypoczynkowym, niewłaściwego stanu higieniczno-sanitarnego salonu kosmetycznego.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Iławie podjął interwencje mieszczące się w ramach swoich ustawowych kompetencji lub przekazał zgodnie z kompetencjami do organu właściwego.

NADZÓR NAD CHEMIKALIAM I

I ŚRODOWISKIEM PRACY

W **2025 r.** sprawowano nadzór w zakresie przestrzegania przez przedsiębiorców przepisów prawnych dotyczących szkodliwych czynników biologicznych (szczególnie w zakładach pracy z 3 grupą zagrożenia biologicznego), substancji i mieszanin chemicznych, czynników lub procesów o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym (w szczególności podczas prac związanych z procesami technologicznymi narażającymi pracowników na działanie pyłów drewna, krzemionki krystalicznej (frakcja respirabilna), spalin emitowanych z silników Diesla, a także związanych z narażeniem na substancje reprotoksyczne kat. 1 A i 1 B), substancji i mieszanin chemicznych stwarzających zagrożenie (zarówno wprowadzanie do obrotu jak i stosowanie), prekursorów narkotyków, środków zastępczych, produktów kosmetycznych (wytwarzanie, wprowadzenie do obrotu, udostępnienie na rynku), w szczególności ich oznakowania. Pobrano również próby produktów kosmetycznych do badań laboratoryjnych w zakresie zanieczyszczeń mikrobiologicznych. Prowadzono ponadto nadzór nad stosowaniem oraz udostępnianiem na rynku produktów biobójczych m.in. przestrzegania zakazu stosowania substancji czynnych, które nie mogą wchodzić w skład produktów biobójczych, posiadania lub ważności pozwolenia na obrót produktem biobójczym, udostępniania na rynku produktów biobójczych zgodnie z wydanym pozwoleniem. Egzekwowano przestrzeganie przepisów prawnych określających dopuszczalne normatywy higieniczne czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy. Kontrolowano organizację i wyposażenie zarówno pomieszczeń pracy, jak i higieniczno-sanitarnych. Podczas kontroli sanitarnych prowadzono działania edukacyjno-informacyjne dostosowane do rodzaju zagrożeń występujących w zakładach pracy oraz zakresu działań kontrolnych.

W **2025 r.** z terenu miasta Iława ewidencją objęto **242** zakłady pracy oraz podmioty zajmujące się obrotem chemikaliami i produktami kosmetycznymi (sklepy, hurtownie), w których zatrudnionych było **6 422** osoby. Lista podmiotów będących w ewidencji jest co roku weryfikowana oraz zmienia się na skutek przekształceń, upadłości bądź tworzenia nowych jednostek gospodarczych.

W przypadku zakładów pracy w mieście Iława największą liczbę zatrudnionych odnotowano w działalności ujętej w:

- **PKD 31** – produkcja mebli – **962** zatrudnionych,
- **PKD 84** – administracja publiczna: porządek i bezpieczeństwo, ochrona przeciwpożarowa – **727** zatrudnionych,
- **PKD 10** – przetwórstwo przemysłowe – **589** zatrudnionych,

- **PKD 49** – transport lądowy oraz transport rurociągowy – **491** zatrudnionych,
- **PKD 41** – roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków – **412** zatrudnionych,
- **PKD 86** – opieka zdrowotna – **407** zatrudnionych,
- **PKD 47** – handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi – **374** zatrudnionych,
- **PKD 16** – produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli – **340** zatrudnionych,
- **PKD 45** – handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi; naprawa pojazdów samochodowych – **252** zatrudnionych,
- **PKD 52** – magazynowanie i działalność usługowa wspomagająca transport – **211** zatrudnionych,
- **PKD 17** – produkcja papieru i wyrobów z papieru – **201** zatrudnionych,
- **PKD 38** – działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów, odzysk surowców – **112** zatrudnionych,
- **PKD 29** – produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli – **110** zatrudnionych,
- **PKD 33** – naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń – **107** zatrudnionych,
- **PKD 85** – edukacja – **95** zatrudnionych,
- **PKD 88** – pomoc społeczna bez zakwaterowania – **93** zatrudnionych,
- **PKD 46** – handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi – **89** zatrudnionych,
- **PKD 81** – działalność usługowa związana z utrzymaniem porządku w budynkach i zagospodarowaniem terenów zieleni – **83** zatrudnionych,
- **PKD 25** – produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń – **82** zatrudnionych,
- **PKD 23** – produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych – **81** zatrudnionych,
- **PKD 35** – wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych – **73** zatrudnionych,
- **PKD 36** – pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody – **63** zatrudnionych,
- **PKD 02** – leśnictwo i pozyskiwanie drewna – **62** zatrudnionych.

W pozostałych PKD (**03, 13, 14, 15, 18, 20, 22, 26, 28, 30, 32, 42, 43, 71, 74, 75, 77, 78, 80, 87, 93, 96**) w ewidencji widnieje **406** zatrudnionych.

W mieście Iława większość zewidencjonowanych podmiotów gospodarczych (**139**) stanowiły

zakłady zatrudniające **do 9 pracowników** – **57,4 %** podmiotów objętych ewidencją PPIS w Iławie. Kolejną grupę podmiotów stanowiły zakłady zatrudniające **od 10 do 49 pracowników (72)** – **29,8 %** podmiotów objętych ewidencją, następnie **od 50 do 249 pracowników (26)** – **10,7 %**. Najmniejszą grupę stanowiły podmioty zatrudniające **powyżej 250 pracowników (5)** – **2,1 %** podmiotów objętych ewidencją PPIS w Iławie.

ŚRODOWISKO PRACY I NARAŻENIE ZAWODOWE

Czynniki rakotwórcze, mutagenne lub reprotoksyczne (CMR)

Zakłady z terenu miasta Iława, w których występują czynniki rakotwórcze, mutagenne lub reprotoksyczne według działów PKD przedstawia poniższa tabela.

Struktura zakładów wg Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD)		Liczba zakładów	Liczba pracowników narażonych	Czynnik rakotwórczy ¹ / czynnik mutagenny ² / czynnik reprotoksyczny ³
02	Leśnictwo i pozyskiwanie drewna	1	2	pyły drewna
03	Rybnactwo	1	5	siarczan(VI) niklu(II)
16	Produkcja wyrobów z drewna	9	265	pyły drewna
		1	4	pyły drewna, spaliny Diesla
22	Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	1	6	krzemionka krystaliczna
23	Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	2	20	krzemionka krystaliczna
28	Produkcja maszyn i urządzeń	1	3	spaliny Diesla
29	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli	1	2	tlenek chromu
30	Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	1	8	pyły drewna
31	Produkcja mebli	6	157	pyły drewna
35	Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	1	11	krzemionka krystaliczna
38	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców	1	2	azbest
41	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków	1	1	krzemionka krystaliczna
45	Naprawa pojazdów samochodowych	2	17	olej mineralny, spaliny Diesla
49	Transport lądowy oraz transport rurociągowy	1	97	olej mineralny, spaliny Diesla
84	Administracja publiczna i obrona narodowa	2	38	benzyna
86	Opieka zdrowotna	1	20	formaldehyd, promieniowanie jonizujące
		1	26	promieniowanie jonizujące
Ogółem		34	684	

¹Czynnik rakotwórczy – czynnik warunkujący wywołanie nowotworów w następstwie narażenia.

²Czynnik mutageny – czynnik powodujący zmiany w materiale genetycznym (DNA) głównie w komórkach rozrodczych u ludzi, które mogą zostać przekazane potomstwu w następstwie narażenia.

³Czynnik reprotoksyczny – czynnik działający szkodliwie na rozrodczość tj. mający niekorzystny wpływ na funkcje rozrodcze i płodność u dorosłych mężczyzn i kobiet oraz na rozwój potomstwa w następstwie narażenia.

W **2025 r.**, liczba osób narażonych na czynniki rakotwórcze, mutagenne lub reprotoksyczne w mieście Hława wyniosła **684**.

Powyższe dane wskazują, że w mieście Hława jest **18 zakładów**, w których pracownicy wykonują prace związane z narażeniem na pył drewna (co stanowi **7,4 %** ogólnej liczby podmiotów w mieście Hława). Do grupy tej zaliczane są zakłady, których proces technologiczny przewiduje pozyskiwanie, przerób drewna oraz prace związane z wykorzystaniem różnych jego form (np.: płyt drewnopochodnych, sklejek, płyt pilśniowych).

Następną grupę stanowią zakłady, w których pracownicy ekspozowani są na krzemionkę krystaliczną – **5 zakładów**, oraz spaliny emitowane z silników Diesla – **5 zakładów** (co stanowi **2,1 %** ogólnej liczby zakładów w odniesieniu do każdego z powyższych czynników).

Kolejną ekspozycją na czynniki rakotwórcze, mutagenne lub reprotoksyczne przedstawia się następująco:

- oleje mineralne użyte wcześniej w silnikach spalinowych wewnętrznego spalania w celu smarowania i schładzania części ruchomych silnika – narażenie przez skórę – **3 zakłady**,
- benzyna – **2 zakłady**,
- związki chromu – **1 zakład**,
- formaldehyd – **1 zakład**,
- azbest – **1 zakład**,
- siarczan(VI) niklu(II) – **1 zakład**,
- promieniowanie jonizujące – **2 zakłady**.

W **2025 r.** liczba osób narażonych na czynniki rakotwórcze, mutagenne lub reprotoksyczne w mieście Hława uległa zwiększeniu – **684** pracowników (w 2024 r. narażonych było 655 osób).

W wyniku nowelizacji art. 222 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy, a co za tym idzie wejścia w życie Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2024 r. w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy, do obecnie obowiązujących regulacji dotyczących czynników rakotwórczych i mutagennych dodano czynniki reprotoksyczne kategorii 1 A lub 1 B. Mając na uwadze powyższe z pewnością spodziewać się należy dalszego wzrostu liczby narażonych na omawianą grupę czynników szkodliwych.

Czynniki szkodliwe dla zdrowia występujące w środowisku pracy

Obrazem warunków pracy są wyniki badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia

(chemicznych i fizycznych). Przeprowadzone badania i pomiary środowiska pracy wykazały przekroczenia wartości najwyższych dopuszczalnych stężeń (NDS) i najwyższych dopuszczalnych natężeń (NDN) w **15** zewidencjonowanych zakładach pracy z terenu miasta Iława. Grupy czynników, dla których stwierdzono ponadnormatywne wartości to hałas, wibracja i pyłowe zanieczyszczenia powietrza.

Przekroczenia NDN/S odnotowano głównie w branżach: w budownictwie (PKD 41) – **4 zakłady**, produkcji mebli (PKD 31) – **2 zakłady**, produkcji artykułów spożywczych (PKD 10) – **2 zakłady**, zbierania odpadów (PKD 38) – **2 zakłady**, konserwacji i naprawy pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli (PKD 45) – **1 zakład**, produkcji pozostałego sprzętu transportowego (PKD 30) – **1 zakład**, wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych (PKD 35) – **1 zakład**, wykonywania instalacji wodno-kanalizacyjnych, ciepłych, gazowych i klimatyzacyjnych (PKD 43) – **1 zakład** oraz utrzymania porządku w budynkach (PKD 81) – **1 zakład**.

Ogółem w warunkach przekroczenia najwyższych dopuszczalnych natężeń i stężeń (NDN/S) czynników szkodliwych dla zdrowia na terenie miasta Iława w 2025 r. zatrudnionych było 211 osób.

W nadzorowanych zakładach najczęściej stwierdzano narażenie na ponadnormatywne przekroczenia hałasu – **185** pracowników, drgań mechanicznych – **17** pracowników oraz pyłowych zanieczyszczeń powietrza – **9** pracowników.

W stosunku do roku poprzedniego liczba osób pracujących w przekroczeniach najwyższych dopuszczalnych natężeń i stężeń (NDN/S) w mieście Iława zmniejszyła się o **43** osoby. Wynika to m.in. z zastosowanych przez zakłady pracy działań naprawczych, zmian w procesach technologicznych, likwidacji stanowisk pracy. Prowadzone przez PPIS w Iławie działania polegały na nadzorze i monitorowaniu poziomu NDN w zakładach pracy, w których występują przekroczenia ww. czynników, aby osiągnięte były ich normy lub najniższy możliwy poziom. W przypadku wystąpienia nowych przekroczeń działania administracyjne ukierunkowane były przede wszystkim na wyegzekwowanie od pracodawców wdrożenia w życie programów działań organizacyjno-technicznych zmierzających do obniżenia nadmiernego poziomu hałasu oraz drgań mechanicznych.

Pracodawcy dążą do poprawy warunków pracy w zakresie wyeliminowania przekroczeń normatywów higienicznych lub obniżenia natężenia do możliwie najniższego poziomu. Poprawę warunków pracy uzyskano poprzez: wymiany lub naprawy podzespołów maszyn i urządzeń, zakup nowych urządzeń, zastosowanie środków ochrony zbiorowej, ograniczenie czasu przebywania pracowników w strefie przekroczenia norm hałasu, wprowadzenie dodatkowych przerw w pracy i rotacji pracowników.

Największy odsetek uchybień w skontrolowanych zakładach na terenie miasta Iława w **2025 r.**

w zakresie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia stanowiło przekroczenie najwyższych dopuszczalnych wartości natężenia dźwięku hałasu i stężenia pyłowych zanieczyszczeń powietrza.

PPIS w Iławie prowadzi nadzór nad zakładami o szczególnym zagrożeniu. Do zakładów o szczególnym zagrożeniu należą zakłady, które w bieżącym roku wykazały swoich pracowników jako narażonych na substancje, mieszaniny, czynniki lub procesy o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym, bądź takie, w których czynniki szkodliwe przekraczają wartości najwyższego dopuszczalnego stężenia lub najwyższego dopuszczalnego natężenia. Liczba zakładów o szczególnym zagrożeniu na terenie miasta Iława wynosi **43**.

SUBSTANCJE I MIESZANINY CHEMICZNE

Na terenie miasta Iława **3 formulatorów** stosuje substancje i mieszaniny chemiczne do dalszej produkcji w działalności zawodowej, a **78 dystrybutorów** wprowadza do obrotu substancje i mieszaniny chemiczne (sklepy wielkopowierzchniowe, hurtownie, małe sklepy chemiczno-przemysłowe, stacje paliw, sklepy motoryzacyjne). **168 zakładów** stosuje substancje i mieszaniny chemiczne podczas wykonywanej pracy. Wśród dystrybutorów substancji i mieszanin chemicznych są duże sklepy oraz hurtownie posiadające bogaty asortyment oferowanych chemikaliów. Pozostali to małe przedsiębiorstwa zajmujące się handlem substancjami i mieszaninami chemicznymi. Odbiorcami produktów chemicznych są zarówno klienci indywidualni, jak i zakłady pracy. Każdy dostawca substancji i mieszanin chemicznych klasyfikowanych jako stwarzające zagrożenie obowiązany jest do posiadania kart charakterystyki dla każdego sprzedawanego produktu, które w dalszej kolejności musi na żądanie przekazać kupującemu użytkownikowi profesjonalnemu.

W ramach nadzoru nad chemikaliami na terenie miasta Iława przeprowadzono **3** kontrole sanitarne, w tym **2** kontrole u dystrybutorów oraz **1** kontrolę u stosującego substancje i ich mieszaniny chemiczne (który nie jest formulatorem). Podczas przeprowadzanych kontroli zwracano uwagę na przestrzeganie ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach, rozporządzenia nr 1907/2006 REACH i rozporządzenia nr 1272/2008 zwanego rozporządzeniem CLP.

Podczas **1** kontroli z terenu miasta Iława stwierdzono naruszenia przepisów w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin. Wydano **1** decyzję umarzającą postępowanie administracyjne ze względu na usunięcie nieprawidłowości po protokole kontroli.

Nieprawidłowości dotyczyły wprowadzania do obrotu mieszaniny chemicznej niezgodnie z ograniczeniem określonym w załączniku XVII rozporządzenia REACH.

PRODUKTY BIOBÓJCZE

Na terenie miasta Iława w **2025 r. 50** podmiotów udostępniało na rynku produkty biobójcze. W ramach nadzoru nad produktami biobójczymi przeprowadzono **4** kontrole sanitarne w zakresie

udostępniania na rynku produktów biobójczych.

W 2025 r. działania w zakresie produktów biobójczych nakierowane były przede wszystkim na kontrolę realizacji warunków pozwolenia przez udostępniających na rynku produkty biobójcze przeznaczone wyłącznie dla użytkowników profesjonalnych, kontrole produktów biobójczych przeznaczonych do konserwacji drewna (grupa produktowa PT 8) oraz materiałów budowlanych (grupa produktowa PT 10), z uwzględnieniem zarówno produktów do zastosowań profesjonalnych, jak i nieprofesjonalnych, dostępnych w sprzedaży stacjonarnej i internetowej, a także produktów biobójczych stosowanych w higienie weterynaryjnej (grupa produktowa PT 3), z uwzględnieniem zarówno produktów przeznaczonych dla zwierząt domowych, jak i hodowlanych, dostępnych w sprzedaży stacjonarnej i internetowej.

Podczas 1 kontroli z terenu miasta Ława stwierdzono naruszenia przepisów w zakresie produktów biobójczych, które dotyczyły udostępniania na rynku produktów biobójczych niezgodnie z wydanym pozwoleniem. Wydano 1 decyzję umarzającą postępowanie administracyjne ze względu na usunięcie nieprawidłowości po protokole kontroli.

W 2025 r. na terenie miasta Ława 2 kontrole dotyczyły działań interwencyjnych w związku z otrzymanymi informacjami o udostępnianiu na rynku produktów biobójczych bez wymaganego pozwolenia.

Podczas działań kontrolnych informowano przedsiębiorców o obowiązujących przepisach prawnych w zakresie udostępniania na rynku produktów biobójczych, w szczególności przeznaczonych do użytku profesjonalnego.

ŚRODKI ZASTĘPCZE

W 2025 r., PPIS w Ławie nie stwierdził na nadzorowanym terenie wprowadzania do obrotu produktów, które były środkami zastępczymi i nowymi substancjami psychoaktywnymi.

Kontynuowano współpracę z jednostkami służby zdrowia z powiatu ławskiego w zakresie powiadamiania PPIS w Ławie o każdej interwencji medycznej u osób, co do których zachodziło podejrzenie zatrucia środkami zastępczymi.

W 2025 r., do PPIS w Ławie wpłynęły 3 zgłoszenia od Powiatowego Szpitala im. Władysława Biegańskiego w Ławie o osobach hospitalizowanych z powodu zatrucia:

- z 11.02.2025 r., dotyczące dziewczyny w wieku 15 lat, która zażyła LSD, K2/Spice, TCA - Ketrel oraz paracetamol,
- z 13.03.2025 r., dotyczące dziewczyny w wieku 13 lat, która zażyła Mefedron, Khat,
- z 15.12.2025 r., dotyczące chłopca w wieku 17 lat, który zażył K2/Spice.

Środki zastępcze i nowe substancje psychoaktywne stanowią zagrożenie dla zdrowia i życia

mieszkańców, szczególnie młodych ludzi, którzy po nie sięgają, dlatego PPIS w Iławie w 2026 r., będzie podejmował działania nadzorcze w zakresie egzekwowania zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych w miejscach, gdzie zachodzi uzasadnione podejrzenie ich wytwarzania, bądź wprowadzania do obrotu.

Ponadto, w celu ograniczania zagrożeń jakie powodują środki zastępcze lub nowe substancje psychoaktywne, w tym podejmowania działań w zakresie wczesnego ostrzegania, na bieżąco prowadzony jest rejestr zatruc środków zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi.

CHOROBY ZAWODOWE

Realizując zadania, dotyczące nadzoru nad zdrowotnymi warunkami środowiska pracy oraz sposobu wykonywania pracy, prowadzone są postępowania administracyjne w sprawie chorób zawodowych. W toku postępowania, właściwy inspektor sanitarny wydaje decyzję o stwierdzeniu choroby zawodowej, bądź o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

W 2025 r., do PPIS w Iławie wpłynęło 7 zgłoszeń o podejrzeniu chorób zawodowych (w 2024 r. – 4 podejrzenia). Przeprowadzono 7 postępowań w sprawie chorób zawodowych:

- 5 dotyczących choroby zakaźnej lub pasożytniczej albo ich następstw: boreliozy,
- 1 dotyczące przewlekłej choroby narządu głosu spowodowanej nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat,
 - 1 dotyczące przewlekłej choroby układu ruchu wywołanej sposobem wykonywanej pracy: przewlekłego zapalenia nadkłykcia kości ramiennej.

Wydano 3 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej i 3 karty stwierdzenia choroby zawodowej – dotyczące pylicy płuc: pylicy krzemowej, przewlekłej choroby obwodowego układu nerwowego wywołanej sposobem wykonywania pracy: zespołu cieśni w obrębie nadgarstka, choroby zakaźnej lub pasożytniczej albo ich następstw: boreliozy, a także 4 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej – 3 dotyczące przewlekłej choroby narządu głosu spowodowanej nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat i 1 dotyczącą zespołu wibracyjnego.

DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNO REPRESYJNA

W 2025 r., w zakresie przestrzegania zasad, przepisów higieny pracy i warunków środowiska pracy, stosowania i wprowadzania do obrotu substancji i mieszanin chemicznych, detergentów, produktów biobójczych, produktów kosmetycznych i środków zastępczych przeprowadzono 15 kontroli w 13 obiektach (stanowi to 5,4 % zewidencjonowanych podmiotów terenu miasta Iława).

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano 2 decyzje umarzające postępowanie administracyjne ze względu na usunięcie niezgodności przed ich wystawieniem. Dodatkowo wydano

15 decyzji administracyjnych zmieniających i wygaszających oraz 4 decyzje płatnicze.

W 2025 r. podczas kontroli nie został nałożony żaden mandat karny. Nie zostały wydane postanowienia o nałożeniu grzywny.

Stwierdzone uchybienia dotyczyły:

- przekroczeń wartości normatywnych natężenia dźwięku hałasu i stężenia pyłowych zanieczyszczeń powietrza,
- udostępniania na rynku produktów biobójczych niezgodnie z wydanym pozwoleniem,
- wprowadzanie do obrotu substancji i mieszanin chemicznych niezgodnie z wydanym ograniczeniem.

BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA

Bezpieczeństwo żywności to podstawowy priorytet i oczekiwania konsumentów w stosunku do nabywanej i spożywanej żywności. Bezpieczna dla zdrowia i życia żywność musi odpowiadać warunkom zdrowotnym (w jakich jest ona przetwarzana, produkowana, magazynowana i sprzedawana), określonych w obowiązujących przepisach prawa.

Za jakość zdrowotną żywności odpowiada przedsiębiorca, który ją produkuje, magazynuje i wprowadza do obrotu.

W 2025 r., mając na względzie bezpieczeństwo zdrowotne żywności, na terenie miasta Iława, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Iławie:

- prowadził urzędowe kontrole w miejscach produkcji żywności, produkcji materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, obrotu żywnością oraz w zakładach żywienia zbiorowego zarówno otwartego, jak i zamkniętego,
- prowadził działania w ramach sieci systemu wczesnego ostrzegania RASFF, który pozwala na szybkie uruchomienie mechanizmów reagowania, w sytuacjach stwierdzenia potencjalnego zagrożenia dla zdrowia lub życia konsumentów, związanego z niewłaściwą jakością żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Kontrole warunków higieniczno-sanitarnych produkcji, obrotu, magazynowania i transportu środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością przeprowadzono wykorzystując przepisy ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz.U. z 2023 r., poz.1448 z późn.zm.), stosowne rozporządzenia (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady oraz wytyczne i polecenia Głównego Inspektora Sanitarnego i Warmińsko-Mazurskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

Na terenie miasta Iława nadzorem sanitarnym objęto **410 obiektów**, w których przeprowadzono **222 kontrole** (w tym: **80** kontroli kompleksowych, **68** kontroli interwencyjnych/tematycznych/granicznych i **74** kontrole sprawdzające).

Kontrole obejmowały zagadnienia dotyczące stanu techniczno-sanitarnego, higieny produkcji, dystrybucji i sprzedaży, zarządzania zakładem, kontroli wewnętrznej i systemów zarządzania bezpieczeństwem żywności (prawidłowość procedur i ich realizację, w tym prowadzenie zapisów dotyczących dobrej praktyki higienicznej (GHP) i dobrej praktyki produkcyjnej (GMP), wdrażania zasad systemu analizy zagrożeń i krytycznych punktów kontroli (HACCP) oraz profilu działalności, zgodnie z kategoryzacją zakładu.

W 2025 r. wydano **114 decyzji merytorycznych**, w tym:

- **58 decyzji administracyjnych** na podstawie protokołów o naruszeniu przepisów sanitarnych,

w stosunku do podmiotów naruszających obowiązujące przepisy, w celu wyegzekwowania poprawy stanu sanitarno-higienicznego i usunięcia nieprawidłowości,

- **6 decyzji o wykreśleniu zakładu z rejestru** zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej;

- **28 decyzji innych** (decyzje zatwierdzające dodatkową działalność w już działającym zakładzie/obiekcie, decyzje uchylające, decyzje wygaszające postępowanie administracyjne, decyzje zmieniające);

- **22 decyzje zatwierdzające oraz warunkowo zatwierdzające** obiekty do prowadzenia działalności w określonym zakresie; decyzje wydane na wnioski stron o zatwierdzenie zakładu i o wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS.

Za stwierdzane uchybienia higieniczno-sanitarne przedsiębiorców ukarano **26** mandatami karnymi na kwotę **6 800,00 zł**.

Najczęściej występujące nieprawidłowości w obiektach skontrolowanych:

- w oznakowaniu produkowanych wyrobów brak informacji dotyczących składu, wykazu substancji lub składników powodujących alergie lub wywołujących reakcje nietolerancji,
- brak badań wyrobów własnych potwierdzających zgodność z kryteriami mikrobiologicznymi,
- brak systematycznie prowadzonych zapisów z realizacji zasad GHP/GMP,
- brak szkoleń z zakresu podstawowych zagadnień higieny przy pracy w kontakcie z żywnością,
- brak aktualnych orzeczeń do celów sanitarno-epidemiologicznych pracowników,
- niewłaściwy stan higieniczno-sanitarny pomieszczeń, urządzeń i wyposażenia,
- wprowadzanie do obrotu produktów po upływie daty minimalnej trwałości/terminu przydatności do spożycia lub bez oznakowania,
- brak środka dezynfekcyjnego do powierzchni kontaktujących się z żywnością,
- brak wyposażenia (mydło w płynie lub ręcznik jednorazowego użytku) i/lub bieżącej wody przy punktach wodnych,
- brak wykazu składników alergennych i powodujących reakcje nietolerancji dla przygotowywanych w obiekcie potraw,
- brak segregacji asortymentowej w urządzeniach chłodniczych,
- brak siatek w otwieranych oknach, zabezpieczających przed dostępem szkodników.

Ważnym elementem polityki ochrony zdrowia ludności jest System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach - **RASFF**, w ramach którego inspektor sanitarny podejmuje działania zgodnie z kompetencjami. Zasada działania Systemu RASFF opiera się na zbieraniu i szybkim przekazywaniu informacji o żywności, materiałach i wyrobach do kontaktu z żywnością mogących stanowić zagrożenie dla zdrowia konsumentów. W ramach Systemu dokonywana jest

ocena stopnia zagrożenia dla zdrowia konsumentów w wyniku pojawienia się na rynku środków spożywczych lub materiałów do kontaktu z żywnością szkodliwych dla zdrowia, a także niebezpiecznych z punktu widzenia ochrony środowiska. System przewiduje także informowanie o podjętych w trybie pilnym środkach zaradczych.

W ramach funkcjonowania Systemu RASFF w **2025 r.**, na terenie miasta Iława podejmowano działania dot. niewłaściwej jakości żywności oraz materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością, w związku z **1** powiadomieniem informacyjnym w celu zwrócenia uwagi, **12** powiadomieniami informacyjnymi w celu podjęcia działań oraz **7** powiadomieniami alarmowymi.

W ramach dokonywanych czynności przeprowadzono **4** kontrole interwencyjne oraz **34** ustalenia telefoniczne. Dotyczyły one stwierdzenia *Salmonelli spp.* w suplemencie diety, stwierdzenia *Salmonelli enteritidis* w mięsie drobiowym, stwierdzenia *Salmonelli Kentucky* w bazylii, stwierdzenia przekroczenia NDP cyjanków w produkcie pn. „Złoty len”, przekroczenia glicerolu w napojach bezalkoholowych, przekroczenia NDP alkaloidów pirolizydowych w majeranku i oregano, stwierdzenia NDP cyny w ananasach w plastrach, stwierdzenia pleśni w orzechach laskowych, stwierdzenia pozostałości pestycydów w herbacie, stwierdzenia aflatoksyny B1 w orzechach laskowych, stwierdzenia bakterii z grupy coli w wodzie źródlanej, stwierdzenia glutenu w chrupkach kukurydzianych, stwierdzenia pozostałości substancji farmakologicznych w mięsie wołowym, stwierdzenia migracji metali ciężkich z kubków szklanych, stwierdzenia niedozwolonego użycia kwasu octowego i nadtlenu wodoru w śledziach marynowanych i śledziach a’la matias.

Odnosząc się do oceny jakości zdrowotnej żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, podejmowano działania w oparciu o „Plan pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dla Państwowej Inspekcji Sanitarnej na 2025 r.”, wskazujący liczbę i kierunki badań próbek. Realizując powyższe zadanie, w **2025 r.**, na terenie miasta Iława pobrano do badań laboratoryjnych **112 próbek żywności**, z czego **3 próbki** zakwestionowano ze względu na błędy w znakowaniu.

Interwencje

W **2025 r.** do Sekcji Bezpieczeństwa Żywności i Żywienia wpłynęło **11 wniosków o interwencję, które dotyczyły**

—sklep spożywczy (supermarket) - informacja konsumenta dotycząca wprowadzania do obrotu środków spożywczych o niewłaściwej jakości w szczególności produktu pn. tortilla.

Przeprowadzono **1 kontrolę interwencyjną**, podczas której dokonano przeglądu asortymentu. Podczas kontroli nie stwierdzono wprowadzania do obrotu środków spożywczych o niewłaściwej jakości. Informację uznano za niepotwierdzoną;

—sklep spożywczy (supermarket) - informacja konsumenta dotycząca wprowadzania do obrotu środków spożywczych niewłaściwej jakości oraz bez oznakowania w szczególności mięsa, wędlin i serów sprzedawanych z lady tradycyjnej.

Przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną, podczas której dokonano przeglądu asortymentu. Podczas kontroli nie stwierdzono wprowadzania do obrotu środków spożywczych o niewłaściwej jakości i/lub bez oznakowania. Informację uznano za niepotwierdzoną.

—zakład żywienia zbiorowego - informacja dotyczyła niewłaściwych warunków higieniczno-sanitarnych.

Przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną, podczas której oceniono stan sanitarno-porządkowy zakładu, warunki przechowywania żywności, dokumentację pracowników o braku przeciwwskazań do wykonywania prac w kontakcie z żywnością oraz identyfikowalność stosowanych surowców. W obiekcie stwierdzono nieprawidłowości higieniczno-sanitarne oraz brak oznakowania na części produktów. Osobę odpowiedzialną ukarano mandatem karnym. Usunięcie nieprawidłowości wyegzekwowano w drodze postępowania administracyjnego. Informację uznano za potwierdzoną.

—sklep spożywczy (supermarket) - informacja konsumenta dotycząca wprowadzania do obrotu produktu po upływie terminu przydatności do spożycia - kabanosów roślinnych.

Przeprowadzono 1 postępowanie wyjaśniające. W ramach procedur wewnętrznych pracownicy marketu dokonali przeglądu asortymentu. Nie stwierdzono środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia. Informację uznano za niepotwierdzoną.

— obiekt tymczasowy - informacja konsumenta dotycząca wprowadzania do obrotu środków spożywczych o niewłaściwej jakości i przechowywanych w niewłaściwych warunkach.

Przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną, podczas której dokonano przeglądu asortymentu i warunków przechowywania produktów spożywczych. Podczas kontroli stwierdzono niewłaściwe przechowywanie - poza urządzeniem chłodniczym, środków spożywczych nietrwałych mikrobiologicznie. Informację uznano za potwierdzoną.

—sklep spożywczy (supermarket) - informacja konsumenta dotycząca obecności szkodników w obiekcie.

Przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną, podczas której dokonano przeglądu pomieszczeń obiektu pod kątem występowania szkodników, dokonano również oceny stanu higieniczno-sanitarnego. W obiekcie nie stwierdzono śladów bytowania szkodników oraz nieprawidłowości higieniczno-sanitarnych. Informację uznano za niepotwierdzoną.

—zakład żywienia zbiorowego - dwa zgłoszenia (dot. tego samego lokalu), dotyczące uciążliwości zapachowych pochodzących z działalności gastronomicznej, przepełnionych koszy na śmieci, braku zmiany odzieży własnej na odzież roboczą.

Przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną, podczas której oceniono stan sanitarno-porządkowy zakładu, warunki przechowywania żywności, dokumentację pracowników o braku przeciwwskazań do wykonywania prac w kontakcie z żywnością oraz identyfikowalność stosowanych surowców. W obiekcie stwierdzono nieprawidłowości higieniczno-sanitarne, brak oznakowania na część środków spożywczych. Osobę odpowiedzialną ukarano mandatem karnym. Usunięcie nieprawidłowości wyegzekwowano w drodze postępowania administracyjnego. Informacje uznano za potwierdzone.

—zakład żywienia zbiorowego - zgłoszenie dotyczące niewłaściwego stanu higieniczno-sanitarnego w obiekcie i jego otoczeniu.

Przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną, podczas której oceniono stan sanitarno-porządkowy zakładu, warunki przechowywania żywności, dokumentację pracowników o braku przeciwwskazań do wykonywania prac w kontakcie z żywnością oraz identyfikowalność stosowanych surowców. W obiekcie stwierdzono niewłaściwy stan techniczny pomieszczeń i wyposażenia, nieprawidłowości higieniczno-sanitarne, brak oznakowania na części środków spożywczych. Osobę odpowiedzialną ukarano mandatem karnym. Usunięcie nieprawidłowości wyegzekwowano w drodze postępowania administracyjnego. Informację uznano za potwierdzoną.

—sklep spożywczy - informacja konsumenta dotycząca wprowadzania psów do sklepu.

Przeprowadzono 1 postępowanie wyjaśniające, pouczono właściciela obiektu o obowiązku zapewnienia bezpieczeństwa żywności na każdym etapie wprowadzania jej do obrotu.

—sklep spożywczy (supermarket) - informacja konsumenta dotycząca obecności szkodników w obiekcie.

Przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną, podczas której dokonano przeglądu pomieszczeń obiektu pod kątem występowania szkodników, dokonano również oceny stanu higieniczno-sanitarnego. W obiekcie stwierdzono ślady bytowania szkodników oraz nieprawidłowości higieniczno-sanitarne, osobę odpowiedzialną ukarano mandatem karnym. Usunięcie nieprawidłowości wyegzekwowano w drodze postępowania administracyjnego. Informację uznano za potwierdzoną.

HIGIENA DZIECI I MŁODZIEŻY

Realizuje zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie przestrzegania przepisów określających wymagania dotyczące higieny i stanu technicznego pomieszczeń oraz sprzętu używanego w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych, szkołach wyższych oraz placówkach wypoczynku, a także higieny procesów nauczania. Przedmiotem czynności kontrolnych prowadzonych w zakładach nauczania i wychowania było:

- egzekwowanie bieżącej czystości i warunków do utrzymania higieny,
- nadzorowanie stanu technicznego sal zajęć, sal gimnastycznych wraz z ich zapleczem, terenów i urządzeń wykorzystywanych do przeprowadzania zajęć wychowania fizycznego,
- nadzorowanie realizacji wymogów w zakresie stosowania niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin w pracowniach i laboratoriach oraz w warsztatach szkolnych,
- analizowanie tygodniowych rozkładów zajęć,
- ocenianie dostosowania mebli edukacyjnych do wymagań ergonomii,
- ocenianie obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych.

W roku 2025 na terenie miasta Iława nadzorem sanitarnym objętych było 12 placówek publicznych nauczania i wychowania, w tym: 2 żłobki, 5 przedszkoli, 5 szkół podstawowych.

Przeprowadzono 10 kontroli sanitarnych, w tym: 2 kontrole żłobków, 4 kontrole przedszkoli, 4 kontrole szkół podstawowych. W celu poprawy stanu sanitarnego i technicznego nadzorowanych placówek wydano 2 decyzje administracyjne, które dotyczyły:

- Szkoły Podstawowej nr 2 im. Marii Konopnickiej – uzupełnienia ubytków oraz zapewnienia równej nawierzchni boiska wielofunkcyjnego (termin na wykonanie: 31.05.2026 r.);
- Szkoły Podstawowej nr 3 im. Polskich Olimpijczyków – zapewnienia drzwi do pomieszczenia higieniczno-sanitarnego dla chłopców, wystarczającej ilości mis ustępowych w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych dla dziewcząt i zapewnienia przedsionka z umywalką w pomieszczeniu higieniczno-sanitarnym ogólnodostępnym (termin na wykonanie: 1.02.2026 r.), oraz zapewnienia wystarczającej ilości umywalek w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych dla dziewcząt i chłopców, zapewnienia bez pęknięć i wystających części podłogi w pomieszczeniu biblioteki oraz zapewnienia ogrodzenia szkoły (termin na wykonanie: 1.06.2026 r.).

Stanowisko pracy ucznia

W ramach sprawowanego nadzoru dokonano oceny dostosowania mebli edukacyjnych do wymagań ergonomii w Przedszkolu Miejskim nr 5 w Iławie.

W trakcie kontroli oceniano skompletowanie stołów i krzeseł zgodnego z Polską Normą oraz dostosowania umeblowania do wzrostu dziecka. Łącznie oceniono 97 stanowisk w 5 oddziałach.

Nieprawidłowości nie stwierdzono.

W ramach działań kontrolnych prowadzono działania edukacyjno-informacyjne w zakresie dostosowania mebli do warunków antropometrycznych uczniów, zapewnienia certyfikatów.

Higieniczna ocena rozkładu zajęć lekcyjnych

W 2025 r. w ramach nadzoru bieżącego oceniano tygodniowy rozkład zajęć lekcyjnych pod kątem zachowania zasad higieny. Ocenę rozkładu zajęć lekcyjnych z punktu widzenia wymogów higieny procesów nauczania przeprowadzono w 3 szkołach podstawowych. Łącznie oceniono rozkłady zajęć lekcyjnych w 79 oddziałach.

Prowadzono działania edukacyjne w zakresie właściwego rozkładu zajęć lekcyjnych, przerw oraz spędzania przerw na świeżym powietrzu.

Oświetlenie

Na terenie miasta Iławy w roku 2025 przeprowadzono pomiary natężenia oświetlenia elektrycznego w Przedszkolu Miejskim nr 3 w Iławie. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Profilaktyczna opieka zdrowotna

Program profilaktycznej opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą w środowisku nauczania i wychowania ma na celu zapewnienie uczniom dostępności do opieki i poprawy jej jakości. Zgodnie z ustawą o systemie oświaty szkoła powinna zapewnić uczniom możliwość korzystania z gabinetu profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej.

Na terenie miasta Iławy skontrolowano 2 gabinety profilaktyki zdrowotnej: w Szkole Podstawowej nr 2 z oddziałami integracyjnym im. Marii Konopnickiej oraz w Szkole Podstawowej nr 4 im. Polskich Podróżników. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Dożywianie w placówkach oświatowo-wychowawczych

W szkołach podstawowych w 3 szkołach z dożywiania korzystało 985 uczniów (z pełnych obiadów 535, z obiadu jednodaniowego 450). Posiłki dofinansowane miało 88 uczniów.

EPIDEMIOLOGIA I SZCZEPIENIA OCHRONNE

CHOROBY ZAKAŻNE

W 2025 r., działania związane z zapobieganiem występowania chorób zakaźnych były następstwem bieżącej sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych i zakażeń w mieście Iława.

Do części zgłoszonych jednostek chorobowych przeprowadzane były dochodzenia epidemiologiczne. Dotyczyły one tych jednostek chorobowych, w których wymagane jest:

- ustalenie źródła zakażenia,
- wykrycie czynnika etiologicznego powodującego zachorowanie,
- objęcie nadzorem osób kontaktujących się z chorym lub podejrzanym o zakażenie,
- ustalenie stanu zdrowia zwierzęcia podejrzanego o zakażenie wścieklizną w celu podjęcia ostatecznej decyzji dotyczącej szczepienia osoby pogryzionej przez to zwierzę,
- przeprowadzenie kwalifikacji zachorowań, zgodnie z definicjami przypadków chorób zakaźnych dla potrzeb nadzoru epidemiologicznego.

Prowadzenie nadzoru epidemiologicznego ma na celu uzyskanie konkretnych korzyści dla zdrowia publicznego. Informacje uzyskane w wyniku nadzoru służą nie tylko czystej wiedzy epidemiologicznej, ale dają rozeznanie, co do rozmiarów konkretnych zagrożeń.

Na terenie miasta Iława w 2025 r., odnotowano nw. zachorowania:

L.p.	Jednostka chorobowa	Liczba zachorowań		
		2023 r.	2024 r.	2025 r.
1.	Salmonelozy –zatrucia pokarmowe	5	4	6
2.	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe	13	10	11
3.	Wirusowe zakażenia jelitowe	24	30	20
4.	Biegunka i zaplenia żołądkowo jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	20	62	72
5.	Wirusowe zapalenie wątroby typu A	1	1	6
6.	Krztusiec	0	10	13
7.	Płonica	80	67	5
8.	Gardioza	1	0	1
9.	Wirusowe zapalenie wątroby typ B	0	4	2
10.	Choroba wywołana przez Streptococcus pyogenes – róża	4	6	3

11.	AIDS – zespół nabytego upośledzenia odporności	0	1	0
12.	Choroba z Lyme	32	13	77
13.	Styczność i narażenie na wściekliznę/ potrzeba szczepień	20	8	20
14.	Pokąsania i kontakty ze zwierzętami	30	35	46
15.	Ospa wietrzna	64	64	78
16.	Zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19)	285	323	158
17.	Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)	1	0	0
18.	Zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone	2	1	0
19.	Bakteryjne zapalenie opon mózgowych inne , nie określone	0	1	0
20.	Zakażenia wirusem RSV	5	36	136
21.	Grypa	15	51	597

Dane o chorobach zakaźnych przedstawione zostały na podstawie zgłoszeń dokonanych przez lekarzy z podmiotów leczniczych.

Zachorowania COVID -19 (SARS -CoV-2)

W 2025 r., na terenie miasta Ława odnotowano 158 przypadków zachorowań w związku z zakażeniem SARS-CoV-2, w 15 przypadkach osoby wymagały hospitalizacji.

Zachorowania WZW A

W 2025 r. na terenie miasta Ława odnotowano 6 przypadków zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu A (WZW A). Wszystkie osoby wymagały hospitalizacji. Pierwsze zachorowania odnotowano w styczniu, lutym i marcu, kolejne w czerwcu i listopadzie. Nie stwierdzono udziału wspólnego źródła pokarmowego ani zakażonej wody. Wszystko wskazuje na transmisję kontaktową. W związku z wystąpieniem ww. zachorowań zaszczepiono p/ko WZW A osoby z kontaktu domowego, pracowniczego oraz przedszkolnego i szkolnego. Zwiększono akcje promocyjne w mediach społecznościowych, rozpoczęto informowanie służb BHP, zakładów pracy, poinstruowano za pomocą ulotek jak zapobiegać zarażeniu na WZW A. Poinformowano wszystkie służby i inspekcje o zwiększonym reżimie sanitarnym.

Zakażenie szerzy się klasyczną drogą fekalno-oralną – poprzez kontakt bezpośredni oraz skażone powierzchnie i przedmioty. Wirus HAV charakteryzuje się wysoką zakaźnością, zwłaszcza w środowiskach dziecięcych, gdzie kontakt z wydaliniami oraz niewystarczająca higiena są

codziennieścią.

Wścieklizna

Na terenie Ławy w 2025 r., 46 osób zostało pogryzionych przez zwierzęta, w tym 20 osób zostało zakwalifikowanych do szczepienia p/wściekliznie i nie wymagały hospitalizacji.

Wśród osób szczepionych – 5 zostało pogryzionych przez psa, 12 zostało pogryzionych przez kota, 1 została pogryziona przez szczura, 1 przez jeża, 1 przez nietoperza. Szczepienia podjęto z powodu braku możliwości obserwacji zwierząt, a tym samym wykluczenia zakażenia wścieklizną oraz w przypadku zwierząt, które nie były szczepione p/ko wściekliznie.

DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZA WYKONYWANA PRZEZ PODMIOTY LECZNICZE

Pod nadzorem Sekcji Epidemiologii na terenie miasta Ława w 2025 r., było 109 podmiotów leczniczych i praktyk zawodowych.

Oceny stanu sanitarno-higienicznego dokonywano na podstawie kontroli pomieszczeń i urządzeń wykorzystywanych przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych:

przez podmioty lecznicze wykonujące działalność leczniczą:

- udzielających stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych: szpitale ogółem – 3, w tym szpitale jednodniowe – 1
- udzielających ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych: przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria z izbą chorych, lecznice – 20 (w tym 3 Punkty Szczepień mieszczące się w przychodniach); zakłady badań diagnostycznych i medyczne laboratoria diagnostyczne – 6; zakłady rehabilitacji leczniczej – 2; inne – 13 (podmioty lecznicze prowadzące działalność w zakresie medycyny: alternatywnej, okulistycznej, neurologicznej, ginekologicznej, estetycznej i udzielające świadczeń pielęgniarsko-położniczych oraz stacja dializ i zespoły ratownictwa medycznego).

w ramach działalności leczniczej wykonywanej przez praktykę zawodową:

- indywidualne praktyki lekarskie, w tym indywidualne praktyki lekarzy dentystów - 8
- indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie, w tym indywidualne specjalistyczne praktyki lekarzy dentystów, grupowe praktyki lekarskie, w tym grupowe praktyki lekarzy dentystów - 46
- indywidualne praktyki pielęgniarek – 1;
- grupowe praktyki pielęgniarek – 5;
- inne – 5 (m.in. gabinety fizjoterapii, poradnie psychologiczne i logopedyczna).

Realizując zadania z zakresu zdrowia publicznego Państwowa Inspekcja Sanitarna wiele uwagi poświęca sprawowaniu nadzoru nad warunkami higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których udzielane są świadczenia zdrowotne.

Podczas kontroli udzielano szczegółowego instruktażu oraz wydawano zalecenia pokontrolne, przekazywano informacje o aktualnie obowiązujących przepisach prawnych w zakresie wymogów sanitarnych.

W **2025 r.** w ramach nadzoru nad przestrzeganiem bezpieczeństwa sanitarnego w podmiotach leczniczych oraz realizacji Programu Szczepień Ochronnych skontrolowano **57 podmiotów leczniczych i praktyk zawodowych**, w których przeprowadzono **68 kontroli**, w tym:

- 57 kontroli kompleksowych,
- 7 kontroli tematycznych,
- 4 kontrole doraźne.

Wydano **1 decyzję** administracyjną na zapewnienie poprawy stanu technicznego obiektu.

REALIZACJA SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH

Celem szczepień jest m.in. utrzymanie wysokiego poziomu odporności zbiorowiskowej oraz zmniejszenie szans zachorowania osób nieuodpornionych. Szczepienia masowe realizowane są w odniesieniu do chorób, gdzie człowiek jest jedynym rezerwuarem zarazka. Pozwalają nie tylko na poprawę sytuacji epidemiologicznej, ale również na eliminację lub eradykację tych chorób.

Państwowa Inspekcja Sanitarna uczestniczy w realizacji programu szczepień ochronnych (PSO) przez dystrybucję preparatów szczepionkowych i nadzór nad wykonawstwem szczepień oraz prowadzi działania edukacyjne mające na celu zwiększenie wiedzy wśród społeczeństwa w zakresie szczepień ochronnych.

W **2025 r.**, na terenie miasta funkcjonowały **4 punkty szczepień** w podmiotach leczniczych: Radosław Kędzia Prywatna Praktyka Lekarska Przychodnia KEMED Filia w Iławie, ul. Wojska Polskiego 11, Rodzina Sp. z o.o. Ośrodek Zdrowia Rodzina ul. Aleja Jana Pawła II 14, Niepubliczna Przychodnia Medycyny Rodzinnej „Zdrowie” ul. M. Skłodowskiej – Curie 24 A, Powiatowy Szpital im. Władysława Biegańskiego ul. Władysława Andersa 3 oraz **1 punkt szczepień** w aptece: Apteka GEMINI ul. J. III Sobieskiego 45.

Szczepienia w grupie dzieci do lat 2 przeprowadzane były sukcesywnie według dat urodzeń. Szczepienia dzieci powyżej 2 roku życia i młodzieży przeprowadzano zgodnie z wojewódzkim „Terminarzem Szczepień Ochronnych”.

Szczepienia obowiązkowe

W **2025 r.**, prowadzono obowiązkowe szczepienia ochronne dzieci i młodzieży od 0 do 19 roku życia przeciwko: gruźlicy, zakażeniom wywołanym przez rotawirusy, błonicy, krztuścowi, tężcowi, odrze, różyczce, śwince, ostremu nagminnemu porażeniu dziecięcemu (poliomyelitis), wirusowemu zapaleniu wątroby typu B, przeciwko zakażeniom wywoływanych przez *Haemophilus influenzae* typ

B (Hib), przeciwko zakażeniom *Streptococcus pneumoniae* oraz przeciwko ospie wietrznej dzieci z grup ryzyka. Ponadto, wśród grup osób (dzieci i dorośli) w sposób szczególny narażonych na zakażenie, przeciwko: wirusowemu zapaleniu wątroby typu B, wirusowemu zapaleniu wątroby typu A, błonicy, wściekliznie, tężcowi.

Szczepienia zalecane

Szczepienia zalecane (odpłatne) to szczepienia nieobowiązkowe, które znaczaco uzupełniają ochronę przed groźnymi chorobami.

Do nich zaliczamy m.in. szczepienia przeciwko: inwazyjnym zakażeniom *Streptococcus pneumoniae*, inwazyjnym zakażeniom *Neisseria meningitidis*, inwazyjnym zakażeniom *HAEMOPHILUS INFLUENZAE* typu b, ospie wietrznej, wirusowemu zapaleniu wątroby typu A i typu B, kleszczowemu zapaleniu mózgu, grypie, ludzkiemu wirusowi brodawczaka, żółtej gorączce, cholerze, durowi brzuszemu, wściekliznie, COVID - 19, Wirusowi Syncytialnemu Układu Oddechowego (RSV), Inwazyjnym zakażeniom *Haemophilus Influenzae* typu b. półpaścowi, błonicy tężcowi, krztuścowi, Ostremu Nagminnemu Porażeniu Dziecięcemu (POLIOMYELITIS), odrze, śwince, różyczce, japońskiemu zapaleniu mózgu, żółtej gorączce, chorobie Denga, chorobie MPOX.

W 2025 r. w obszarze szczepień ochronnych dodatkowo koordynowano:

- dystrybucję oraz nadzór nad zachowaniem łańcucha chłodniczego podczas transportu i przechowywania szczepionek bezpłatnych, nieobowiązkowych w ramach Powszechnego Programu Szczepień przeciwko HPV (ludzkiemu wirusowi brodawczaka) rozpoczętego w 2023 roku - wśród dzieci po ukończeniu 9. roku życia do ukończenia 14. roku życia. W ramach programu podawane były dwie dawki szczepionki, a odstęp między tymi dawkami w programie wynosił od 6 do 12 miesięcy. Szczepienia realizowane były w punktach szczepień podmiotów leczniczych na terenie miasta, pomimo tego, że program zakłada możliwość realizacji szczepień na terenie szkoły. Prowadzono również działania edukacyjne w ramach ww. programu.
- dystrybucję oraz nadzór nad zachowaniem łańcucha chłodniczego podczas transportu i przechowywania bezpłatnej nieobowiązkowej szczepionki przeciwko krztuścowi (szczepionka skojarzona przeciwko błonicy, tężcowi i krztuścowi) dla kobiet w ciąży - szczepienie zalecane było po ukończeniu 27 tygodnia ciąży do 36 tygodnia ciąży w celu ochrony noworodka i niemowlęcia przed krztuścem w pierwszych 3-6 miesiącach życia.
- dystrybucję oraz nadzór nad zachowaniem łańcucha chłodniczego podczas transportu do punktów szczepień szczepionki przeciw COVID - 19. Szczepienia na terenie miasta odbywały się od 22.09.2025 r. w Punkcie Szczepień Rodzina Sp. z o.o. Ośrodka Zdrowia Rodzina ul. Aleja Jana Pawła II 14 oraz Punkcie Szczepień Apteka GEMINI ul. J. III Sobieskiego 45.

- dystrybucję oraz nadzór nad zachowaniem łańcucha chłodniczego podczas transportu do punktów szczepień szczepionki przeciw Wirusowemu Zapaleniu Wątroby typu A pozyskanej za pośrednictwem Głównego Inspektora Sanitarnego (za zgodą Ministerstwa Zdrowia) z Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych (RARS) do szczepień nieodpłatnych nieobowiązkowych (w cyklu 2 – dawkowym) osób z kontaktu z osobami chorymi na WZW A w celu przerywania transmisji wirusa.

Niepożądane Odczyny Poszczepienne - NOP

W **2025 r.**, zgłoszono 1 przypadek wystąpienia niepożądanego odczynu poszczepiennego wśród osób szczepionych zamieszkujących miasto Iława. Zgłoszenie dotyczyło 9 letniego dziecka, które po szczepieniu przeciw wirusowi HPV doznało omdlenia. NOP zakwalifikowano jako łagodny. Nie spowodował on trwałego uszczerbku na zdrowiu.

Niewykonanie obowiązkowych szczepień ochronnych

Niepokojący jest fakt wzrostu rodziców/opiekunów niewykonujących obowiązkowych szczepień ochronnych u swoich dzieci z przyczyn innych niż przeciwwskazania medyczne.

W **2025** roku w podmiotach leczniczych przeprowadzono kontrole (etap I oraz etap II), których przedmiotem była ocena realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych u osób, które nie ukończyły 19 roku życia (z wyłączeniem rocznika 2025) na podstawie weryfikacji kart uodpornienia i elektronicznych kart szczepień, o ile są prowadzone przez świadczeniodawcę. W wyniku tych kontroli zweryfikowano **7959** kart uodpornienia.

Liczba dzieci i młodzieży do ukończenia 19 roku życia, nie zaszczepionych obowiązkowo z powodów innych niż przeciwwskazania medyczne, wykazanych w „Raportach o przypadkach niewykonania obowiązkowych szczepień ochronnych” z podmiotów leczniczych z terenu miasta Iława w **2025 r.** w porównaniu z rokiem 2024 przedstawia poniższa tabela:

Rok	Liczba dzieci nie zaszczepionych z powodu innego niż przeciwwskazania medyczne
2024	191
2025	313

Finansowanie szczepień przez samorządy gminne:

Urząd Miasta Iława w **2025 r.**, nie był realizatorem programu zdrowotnego dotyczącego profilaktyki chorób zakaźnych poprzez finansowanie szczepień ochronnych. Wskazane jest włączanie się samorządów w działania w zakresie ochrony zdrowia mieszkańców, poprzez prowadzenie polityki prozdrowotnej i zagadnień związanych z chorobami zakaźnymi.

ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny realizuje obowiązki i zadania mające na celu zapewnienie właściwego stanu sanitarno-higienicznego w nowoprojektowanych i modernizowanych obiektach zarówno na etapie planowania, jak i realizacji zamierzeń inwestycyjnych, polegających na:

- opiniowaniu i uzgadnianiu projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy,
- opiniowaniu przedsięwzięć mogących znacząco (zawsze i potencjalnie) oddziaływać na środowisko,
- uzgadnianiu dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dot. budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych,
- uzgadnianiu warunków zabudowy i zagospodarowania terenu pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych,
- uczestniczeniu w dopuszczeniu do użytku obiektów budowlanych,
- wyrażaniu zgody na rozwiązania techniczne określone w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. z 2022 r., poz. 1225).

W 2025 r., w ramach sprawowanego zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, przeprowadzono 40 postępowań administracyjnych, w których zajęto stanowiska (w formie decyzji, postanowienia, opinii sanitarnej lub pisma) w zakresie spełniania wymagań higienicznych i zdrowotnych dotyczących:

- strategicznej oceny oddziaływania na środowisko - 4,
- oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko (opinia co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby - co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko - 6,
- uzgadniania dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych (uzgodnienia dotyczyły w szczególności budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych - 18,
- uczestniczenia w dopuszczeniu do użytkowania obiektu budowlanego - 12.

PROMOCJA ZDROWIA

I OŚWIATA ZDROWOTNA

Profilaktyka nadwagi i otyłości

„Trzymaj Formę!” to ogólnopolski program edukacyjny realizowany przez Państwową Inspekcję Sanitarną. Program ma na celu wypracowanie prozdrowotnych nawyków wśród uczniów szkół podstawowych, tj. prowadzenie aktywnego stylu życia i stosowanie zbilansowanej diety. W roku szkolnym **2024/2025** odbyła się XVIII edycja programu, która to została zrealizowana w 21 szkołach podstawowych, w tym w 4 szkołach w Iławie: Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Mikołaja Kopernika, Szkoła Podstawowa Nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi im. Marii Konopnickiej w Iławie, Szkoła Podstawowa Nr 4 im. Polskich Podróżników w Iławie oraz Szkoła Podstawowa Nr 5 z Oddziałami Integracyjnymi im. Polskich Noblistów w Iławie. Działaniami edukacyjnymi w programie objęto 1150 uczniów. Przeprowadzono szkolenie dla koordynatorów szkolnych programu, w którym uczestniczyło 10 osób. Przeprowadzono wizytację programu edukacyjnego w 8 placówkach oświatowych, w tym w 2 szkołach na terenie miasta Iławy (Szkoła Podstawowa Nr 4 im. Polskich Podróżników w Iławie oraz Szkoła Podstawowa Nr 5 z Oddziałami Integracyjnymi im. Polskich Noblistów w Iławie). W trakcie programu przeprowadzono 3 zajęcia edukacyjne dla dzieci i młodzieży w Szkole Podstawowej Nr 5 w Iławie. Łącznie objęto edukacją 62 uczniów klas V.

Edukacja żywieniowa oraz wiedza konsumencka

W **2025** r. Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) przeprowadził kolejną edycję Kampanii noszą nazwę #Safe2EatEu, która była realizowana również przez Państwową Inspekcję Sanitarną. Kampania ma na celu dostarczenie konsumentom przystępnych i opartych na wiedzy naukowej informacji oraz wskazówek dotyczących bezpieczeństwa żywności, aby pomóc im w dokonywaniu świadomych wyborów dotyczących własnego odżywiania.

W ramach działań związanych z Kampanią zorganizowano na terenie miasta Iławy 3 stoiska profilaktyczno-edukacyjne, podczas których prowadzono edukację i dystrybucję materiałów edukacyjnych. Łączna liczba odbiorców – 620 osób. W ramach Kampanii przeprowadzono 5 zajęć edukacyjnych, którymi łącznie objęto 125 osób. Informacje o kampanii były systematycznie umieszczane na stronie internetowej oraz na portalach społecznościowych.

Profilaktyka zatruć grzybami

Powiatowa Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna w Iławie wzorem lat poprzednich również w 2025 r. podjęła działania edukacyjne mające na celu zapobieganie zatruciom grzybami.

Przeprowadzono 3 zajęcia edukacyjnych dla 89 osób, z którymi rozmawiano o profilaktyce zatruć grzybami, omówiono zasady bezpiecznego grzybobrania. Zorganizowano stoisko profilaktyczno-

edukacyjne, podczas których przekazano informacje odnośnie kalendarza grzybiarza, prezentowano plakaty porównujące grzyby trujące i podobne do nich grzyby jadalne – łącznie 160 odbiorców. Prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych (ulotek – „zatrucia grzybami – objawy, pierwsza pomoc, leczenie”).

Profilaktyka uzależnień - profilaktyka palenia tytoniu, profilaktyka uzależnienia od alkoholu, profilaktyka zażywania nowych substancji psychoaktywnych

Do jednych z najważniejszych zadań promocji zdrowia Państwowej Inspekcji Sanitarnej należy profilaktyka tytoniowa, alkoholowa i dopalaczowa. Podejmowane działania mają na celu zmniejszenie zachorowań, inwalidztwa i zgonów wynikających z palenia tytoniu poprzez zmniejszenie ekspozycji na dym tytoniowy - palenie czynne i bierne, a także promowanie życia wolnego od dymu tytoniowego. Realizowana jest ona poprzez programy edukacyjne skierowane do dzieci i młodzieży, a także inne działania skierowane do ogółu społeczeństwa.

„Czyste powietrze wokół nas” - program przedszkolnej edukacji antynikotynowej z udziałem rodziców i opiekunów mający na celu podniesienie ich wiedzy w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy oraz zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub gdy dorośli palą przy nich tytoń. W roku szkolnym 2024/2025 realizacja programu odbywała się w 13 placówkach na terenie powiatu iławskiego, w tym w 2 placówkach na terenie miasta Iława (Przedszkole Miejskie nr 3 w Iławie oraz Przedszkole Miejskie nr 5 w Iławie). W Iławie programem objęto 120 dzieci (35 dzieci - 6 letnich, 85 dzieci - 5 letnich) oraz 40 rodziców. W ramach programu pracownik Promocji Zdrowia i Oświaty na bieżąco przysyłał do placówek materiały edukacyjne, prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych do placówek biorących udział w programie. Na stronach internetowych i portalach społecznościowych propagowano program.

„Bieg po zdrowie” - to program antytytoniowej edukacji zdrowotnej dla uczniów klas IV szkół podstawowych oraz ich rodziców i opiekunów. Głównym celem programu jest zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów i używania e-papierosów. W roku szkolnym 2024/2025 na terenie powiatu iławskiego uczestniczyło w programie 13 szkół podstawowych w powiecie iławskim, w tym 2 szkoły z terenu miasta Iławy: Szkoła Podstawowa Nr 5 w Iławie oraz Szkoła Podstawowa Nr 2 w Iławie. Zorganizowano szkolenie dla koordynatorów szkolnych. W programie wzięło udział 159 dzieci oraz 54 rodziców. W ramach realizacji programu przeprowadzono 2 zajęcia edukacyjne dla dzieci i młodzieży w Szkole Podstawowej Nr 5 w Iławie. Prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych do placówek biorących udział w programie. Na stronach internetowych i portalach społecznościowych propagowano program.

Profilaktyka palenia papierosów, wyrobów tytoniowych i stosowania e- papierosów.

W ramach profilaktyki tytoniowej w **2025 r.** przeprowadzono 30 zajęć edukacyjnych wśród 540 młodzieży w wieku 7 – 19 lat. Na stronie internetowej i portalach społecznościowych zamieszczano informację o szkodliwości palenia i stosowania e-papierosów, wskazywano jakie korzyści zdrowotne przynosi zerwanie z nałogiem. Zorganizowano 3 stoiska profilaktyczno-edukacyjne o łącznym zasięgu 620 osób. Z mieszkańcami Iławy rozmawiano o szkodliwości palenia, dokonywano pomiaru tlenu węgla w wydychanym powietrzu.

Obchody Światowego Dnia bez Tytoniu (31 maja).

W **2025 r.** Światowy Dzień Bez Tytoniu przebiegał pod hasłem „Zdemaskować atrakcyjność: ujawnienie taktyk przemysłu tytoniowego i nikotynowego”. Przeprowadzono 2 zajęcia edukacyjne wśród 32 dzieci przedszkolnych i szkolnych, a także ich rodziców. Zorganizowano stoisko profilaktyczno- edukacyjne w ramach Pikniku Ekologicznego na wyspie Młyńskiej w Iławie.

Obchody Światowego Dnia Rzucania Palenia (trzeci czwartek listopada).

Idea obchodzonego w Polsce i na świecie „Światowego Dnia Rzucania Palenia Tytoniu” ma na celu zwrócenie uwagi całego społeczeństwa globalnie i lokalnie na skutki palenia tytoniu: społeczne, ekonomiczne, a przede wszystkim na skutki zdrowotne, które spowodowane są paleniem papierosów, a w ostatnich latach również e-papierosów. W **2025 r.** Światowy Dzień Rzucania Palenia obchodzony był 20 listopada. W ramach akcji prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych wśród szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Informację o obchodach zamieszczono w mediach społecznościowym.

Profilaktyka grypy

Prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych promujących szczepienia ochronne oraz sposoby zapobiegania zarażeniem wirusem grypy. Zorganizowano 3 stoiska profilaktyczno-edukacyjne, podczas których rozmawiano o profilaktyce grypy. Łączny zasięg: 620 osób. Na portalu społecznościowym na stronie Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Iławie umieszczano informacje dotyczące w jaki sposób zapobiegać grypie, jakie są objawy grypy oraz propagowano szczepienia ochronne przeciwko grypie.

Profilaktyka chorób pasożytniczych

W ramach profilaktyki chorób pasożytniczych przeprowadzono 6 zajęć edukacyjnych dla rodziców dzieci przedszkolnych i wczesnoszkolnych, w trakcie których poruszono temat wszawicy, świerzbu oraz pasożytów wewnętrznych. Łącznie edukacją objęto 112 dorosłych. Dystrybuowano materiały edukacyjne, a na stronach internetowej i portalach społecznościowych rozpowszechniano informację o chorobach pasożytniczych. Zorganizowano 3 stoiska edukacyjne, podczas których omawiano głównie problem wszawicy i owsicy.

Profilaktyka chorób przenoszonych przez kleszcze.

W ramach działań edukacyjnych prowadzono zajęcia z dziećmi i młodzieżą oraz z osobami dorosłymi. Dla dzieci i młodzieży zorganizowano 12 zajęć edukacyjnych (345 osób), dla osób dorosłych przeprowadzono 2 pogadanki podczas zebrania z rodzicami (100 osób). Zorganizowano stoiska profilaktyczno-edukacyjne o łącznym zasięgu 500 osób. Dystrybuowano materiały edukacyjne do przedszkoli, zakładów pracy, uczestników wypoczynku letniego dotyczące chorób przenoszonych przez kleszcze – 650 sztuk. W ramach działań edukacyjnych przekazano do przedszkoli kolorowanek „Kleszczowankę” do stosowania podczas zajęć edukacyjnych prowadzonych wśród dzieci. Na portalach społecznościowych umieszczano informacje na temat chorób przenoszonych przez kleszcze oraz sposobu zapobiegania ukąszeniom przez kleszcze, promowano także szczepienia przeciw Kleszczowemu Zapaleniu Mózgu.

Higiena osobista

Przeprowadzono 2 zajęcia edukacyjnych dla 38 dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych. Do szkół zostały dostarczone materiały w zakresie poprawnego mycia rąk. Na stronie internetowej i portalach społecznościowych zamieszczano informacje przypominającą o konieczności mycia rąk, jak również zachęcano rodziców do korzystania z kolorowanek „Myję ręce, bo wiem więcej”.

Światowy Dzień Mycia Rąk

W ramach Światowego Dnia Mycia Rąk przypadającego 15 października, przeprowadzono 2 zajęcia edukacyjne dla dzieci i młodzieży. Edukacją objęto łącznie 36 osób.

Światowy Dzień Higieny rąk

W ramach Światowego Dnia Higieny Rąk przeprowadzono 4 zajęcia edukacyjne. Edukacją objęto łącznie 84 osoby. Prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych w ilości 200 ulotek.

Profilaktyka chorób nowotworowych

Zorganizowano stoiska edukacyjno-profilaktyczne, na których rozmawiano jakie nowotwory może powodować HPV, zachęcano kobiety do wykonywania badań cytologicznych, młodym kobietom wyjaśniano w jaki sposób wygląda badanie cytologiczne, na modelu wskazywano gdzie umiejscowiona jest szyjka macicy i gdzie następuje rozwój nowotworu. Omówiono czynniki zwiększające ryzyko nowotworów. Rozmawiano również na temat znamion i konieczności samokontroli pod kątem czerniaka. Omówiono cechy ABCDE. Zorganizowano stoiska w Ośrodkach Zdrowia Rodzina oraz KEMED Iława w zakresie nauki samobadania piersi oraz profilaktyki chorób nowotworowych. Dystrybuowano materiały edukacyjne do Ośrodków Zdrowia, zakładów pracy, szkół na terenie Iławy. Na portalu społecznościowym Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Iławie zachęcano do wykonywania badań profilaktycznych.

Promocja szczepień ochronnych

Przez cały rok w trakcie spotkań na stoiskach edukacyjno-informacyjnych oraz na portalach społecznościowych zachęcano do szczepień ochronnych. Zorganizowano w PSSE w Iławie Powiatową Konferencję dla pielęgniarek w ramach „Europejskiego Tygodnia Szczepień”. Prowadzono zajęcia edukacyjne dla mieszkańców miasta Iławy.

Światowy dzień zdrowia

7 kwietnia obchodzony jest Światowy Dzień Zdrowia. W ramach obchodów przeprowadzono zajęcia edukacyjne o łącznym zasięgu 160 osób wśród dzieci szkolnych i przedszkolnych, rodziców i pielęgniarek. Na stronie internetowej i portalach społecznościowych rozpowszechniono informacje o obchodach święta. W ramach „Światowego Dnia Zdrowia” zorganizowano III Powiatowe Sympozjum na temat Bezpieczeństwa Zdrowotnego pod hasłem „Chwyć kleszcza nim on chwyci Ciebie”. Zorganizowano Dni Otwarte w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Iławie.

Akcja „Moje dziecko idzie do szkoły”

„Moje dziecko idzie do szkoły” to akcja, która ma na celu ukształtowanie prawidłowych nawyków i umiejętności prozdrowotnych, podniesienie poziomu wiedzy na temat wybranych elementów zdrowego stylu życia. Skierowany jest do rodziców dzieci rozpoczynających naukę w klasie I szkoły podstawowej. W ramach akcji przeprowadzono 5 zajęć edukacyjnych. Łącznie objęto edukacją 114 osób. Podczas 3 zorganizowanych stoisk edukacyjno-informacyjnych rozmawiano z rodzicami o właściwej organizacji stanowiska nauki ucznia, właściwego doboru plecaka oraz ważności drugiego śniadania. Na stronach portali społecznościowych umieszczano informacje na temat m.in. doboru plecaków, zalet spożywania drugiego śniadania, jakie można stosować zamienniki za kanapki. Rozdystrybuowano 143 ulotki o właściwej organizacji stanowiska pracy ucznia, bezpiecznego korzystania z telefonów komórkowych i kuchenek mikrofalowych, właściwym doborze tornistrów.

Bezpieczny wypoczynek

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Iławie w ramach bezpiecznego wypoczynku prowadzi działania edukacyjne podczas wypoczynku zimowego oraz wypoczynku letniego.

Bezpieczne ferie

W trakcie realizacji akcji „Bezpieczne ferie 2025” przeprowadzono 4 zajęcia edukacyjne o tematyce: profilaktyka chorób zakaźnych: COVID-19, grypa (propagowanie szczepień ochronnych); prawidłowa higiena rąk, propagowanie zdrowego stylu życia oraz wzmacnianie odporności organizmu (nawodnienie organizmu, racjonalne odżywianie, prawidłowy ubiór oraz aktywność fizyczna); ochrona zdrowia przed następstwami używania tytoniu, wyrobów tytoniowych, nowych substancji psychoaktywnych/dopalaczy, energetyków, suplementów diety (ryzykownych zachowań

zdrowotnych); Łączna ilość odbiorców: 110. Na portalach społecznościowych umieszczano informacje na temat zdrowych i bezpiecznych ferii.

Zdrowe wakacje

W ramach akcji „Zdrowe wakacje” przeprowadzono 12 zajęć edukacyjnych dla 363 uczestników wypoczynku letniego, podczas których poruszano różne tematy: profilaktyka chorób odkleszczowych, profilaktyka zatruc grzybami, znaczenie nawodnienia dla prawidłowego funkcjonowania, zasady bezpiecznego korzystania z promieniowania słonecznego, znaczenie prawidłowego mycia rąk w profilaktyce chorób zakaźnych, profilaktyka chorób pasożytniczych, profilaktyka uzależnień od alkoholu, profilaktyka zażywania substancji psychoaktywnych. Zorganizowano 3 stoiska edukacyjno-informacyjne, które odwiedziło 620 osób, udzielono 5 instruktaży dla kierowników wypoczynku letniego, rozdysponowano 734 ulotki z ważnymi informacjami na temat bezpieczeństwa zdrowotnego.

Na portalach społecznościowych umieszczano informacje na temat zdrowych wakacji (m.in. nawodnienie organizmu, zdrowe odżywianie, znaczenie aktywności fizycznej, zwracano uwagę na szkodliwość promieni UV, profilaktykę zatruc grzybami).